

Referanser:

Arkivsak: 20/01358-32

Saksdokumenter:

- 1 Oversendelse oppdatert ordning for nøddåp til Bispemøtet
- 2 Ordninger for nøddåp - markerte endringer
- 3 Ordninger for nøddåp - oppdatert, bokmål
- 4 Ordninger for nøddåp - oppdatert, nynorsk
- 5 Saksprotokoll NFG 8_24, Oppdatert ordning for nøddåp

Oppdatert ordning for nøddåp

Sammendrag

I forlengelsen av gudstjenestereformen er det behov for å justere enkelte mindre liturgiske ordninger for Den norske kirke, slik at disse samsvarer med hovedgudstjenestens ordlyd, innhold og teologi.

Kirkerådet behandlet saken 65/23 «Dåp og nattverd utenfor hovedgudstjenesten» for å igangsette liturgisak, slik at liturgiene som ikke ble omfattet av gudstjenestereformen nå kan oppdateres. I denne saken omfattes også liturgiene for nøddåp.

Bispemøtet behandlet saken i oktober 2023, og etter behandling i Kirkerådet og i Bispemøtet, har Nemnd for gudstjenesteliv nå oppdatert liturgien for nøddåp, og oversender den oppdaterte versjonen til behandling i Bispemøtet.

Forslag til vedtak

Bispemøtet takker Nemnd for gudstjenesteliv for oppdaterte liturgier for «Ordning for nøddåp», «Kort ordning for nøddåp» og «Stadfestelse av nøddåp».

Bispemøtet har ingen læremessige innvendinger til oppdateringen av disse liturgiene.

Bispemøtet imøteser en videre behandling av disse i tråd med regler for saksbehandling av liturgisaker.

Saksorientering

Bakgrunn

I forlengelsen av gudstjenestereformen er det behov for å justere enkelte mindre liturgiske ordninger, slik at disse samsvarer med hovedgudstjenestens ordlyd, innhold og teologi.

Dette gjelder flere liturgier, men i denne saken handler det nå om ordning for nøddåp.

Det er tre vedtatte ordninger knyttet til nøddåp. Det er «Ordning for Nøddåp», «Kort ordning for nøddåp» og «Stadfestelse av nøddåp». Alle disse tre ordningene er nå oppdatert i tråd med ordningen for dåp, slik den ble vedtatt av Kirkemøtet i 2017 (KM 05/17) og ordning for hovedgudstjenesten (KM 05/19).

Kirkerådet igangsatte dette revisjonsarbeidet med sitt vedtak i sak KR 65/23, og ba Nemnd for gudstjenesteliv utarbeide et forslag til oppdatert ordning:

«Kirkerådets vedtak

Kirkerådet ber Nemnd for gudstjenesteliv utarbeide forslag til oppdatert ordning for nøddåp og stadfestelse av nøddåp, og ber også NFG vurdere om andre ord enn «nøddåp» bør betegne den aktuelle dåpshandlingen.» (KR 65/23)

Bispemøtet behandlet saken på sitt møte i oktober 2023 og fattet følgende vedtak:

«Bispemøtet gir sin tilslutning til Kirkerådets vedtak i sak KR 65/23 «Dåp og nattverd utenfor hovedgudstjenesten» (...)

Bispemøtet ber Nemnd for gudstjenesteliv utarbeide forslag til oppdatert ordning for nøddåp og stadfestelse av nøddåp, og ber også NFG vurdere om andre ord enn «nøddåp» bør betegne den aktuelle dåpshandlingen.

I tråd med regler for saksbehandling i liturgisaker, behandles liturgiene for dåp og konfirmasjon etter kapittel 2 og de andre liturgiene etter reglenes kapittel 3.» (BM 35/23)

Betegnelsen «nøddåp»

Nemnd for gudstjenesteliv sluttbehandlet ordning for nøddåp på sitt møte i mars 2024. Da ble også betegnelsen «nøddåp» drøftet.

Nemnda ga sin støtte til den fremlagte ordningen for nøddåp og samtalte videre om bruken av ordet nøddåp.

I møtebehandlingen ble det anført at dåp i Den norske kirke, gir medlemskap og fellesskap – uansett prefiks. Uttrykket «dåp i særlige situasjoner» frem står byråkratisk. «Krisedåp» er heller ikke et godt ord. Spørsmålet om ordet «nøddåp» er

reist fordi det kan ligge en forståelse der om at barnet nå «reddes». Dette er ikke slik kirken tenker om Guds omsorg for udøpte.

Når vi bruke ordet «nød» handler det ikke om å frelse barn fra fortapelsen. Vi bærer på en tung arv der mennesker har påtatt seg å ha kontroll på hvem Gud slipper inn i sitt rike og ikke. Slik er det ikke. Gud har knyttet løfter til dåpen, men kirken kan ikke formidle at Gud er bundet av dåpen.

Den faktiske nøden ligger hos foreldre som er i en nødsituasjon eller f.eks. hos soldater i nød i krigssituasjoner. Begrepet «nøddåp» er godt innarbeidet.

Nemnd for gudstjenesteliv vedtok etter denne drøftingen følgende:

«Nemnd for gudstjenestelivs vedtak:

Nemnd for gudstjenesteliv vedtar forslag til ordning for nøddåp og stadfestelse av nøddåp og sender disse over til Bispemøtet for uttalelse.

Nemnd for gudstjenesteliv har vurdert bruken av ordet «nøddåp» som betegnelse på den aktuelle dåpshandlingen og vil opprettholde bruken av ordet.» (NFG 8/24)

Til Bispemøtet foreligger det nå oppdaterte ordninger for liturgiene: «Ordning for Nøddåp», «Kort ordning for nøddåp» og «Stadfestelse av nøddåp».

Det vedlagte dokument «Ordninger for nøddåp – markerte endringer» gir et godt og tydelig bilde av de endringer og oppdateringer NFG har gjort og som nemnda foreslår.

Bispemøtet bes gi sin uttalelse i saken.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Skriv inn teksten her